

Dat vervloekte ding

Ambrose Bierce

Bij het licht van een vetkaars die op het uiteinde van een ruwhouten tafel stond, zat een man in een boek te lezen. Het was een oud, sterk versleten kasboek; en het schrift was kennelijk slecht leesbaar want de man hield de bladzijde af en toe vlak bij de vlam van de kaars om er meer licht op te laten vallen. De schaduw van het boek hulde dan de halve kamer in het donker en verduisterde zo een aantal gezichten en gestalten; want behalve de lezer waren er nog acht andere mannen aanwezig. Zeven van hen zaten tegen de ruwe, houten muren geleund, zwiiggend, roerloos, omdat het vertrek nogal klein was. Door een arm uit te strekken hadden ze allemaal de achtste man kunnen aanraken. Deze lag met het hoofd omhoog, de armen langs het lichaam en gedeeltelijk met een laken bedekt op de tafel. Hij was dood.

De man met het boek las hardop en niemand sprak; ze leken allemaal te wachten tot er iets zou gebeuren.

Uit de duisternis achter de opening die als raam dienstdeed, kwamen de vreemde geluiden van de nachtelijke wildernis - het lange, onbestemde gehuil van een ver verwijderde prairiewolf; het stille, trillende gegons van de onvermoeibare insecten in de bomen; de vreemde kreten van de nachtvogels, zo heel anders dan van de vogels overdag.

De leden van het gezelschap merkten niets van dit alles; ze waren niet geïnteresseerd in zaken zonder praktisch nut, dat viel duidelijk van iedere groef in hun ruwe

gezichten af te lezen. Ze waren kennelijk uit die omgeving afkomstig, boeren en houthakkers.

De man die las, was anders; je zou zeggen dat hij een man van de wereld was, hoewel: zijn jas zou in San Francisco niet in het straatbeeld hebben gepast, zijn schoeisel was niet uit een stad afkomstig en de hoed die naast hem op de grond lag diende kennelijk niet ter uiterlijke verfraaiing. Het gezicht van de man was innemend, met niet meer dan een vleugje ernst. Hij was lijkschouwer. Uit hoofde van zijn functie had hij zich over het boek ontfemd; het was tussen de bezittingen van de dode gevonden - in zijn hut, waar de lijkschouwing op dat moment plaatsvond.

De lijkschouwer sloeg het boek dicht en stopte het in zijn borstzak. Op dat ogenblik werd de deur opgeduwd en kwam er een jonge man binnen. Hij was duidelijk niet in een bergstreek opgegroeid; hij droeg de kleren van iemand uit de stad. Zijn kleding was stoffig, alsof hij een lange reis achter de rug had. Inderdaad had hij hard moeten rijden om bij de lijkschouwing aanwezig te kunnen zijn. De lijkschouwer knikte; geen van de anderen groette hem.

‘We hebben op u gewacht,’ zei de lijkschouwer. ‘We moeten deze kwestie beslist vanavond nog afhandelen.’ De jonge man glimlachte.

‘Het spijt me dat ik u heb laten wachten,’ zei hij. ‘Ik ben weggegaan om het verslag waarvoor u mij hebt teruggeroepen, naar mijn krant te sturen, niet om me aan uw oproep te onttrekken.’ De lijkschouwer glimlachte.

‘Het verslag dat u naar uw krant stuurde, verschilt waarschijnlijk van wat u hier onder ede zult verklaren.’

‘Dat zou u wel willen,’ antwoordde de ander nogal fel. ‘Ik heb doorslagpapier gebruikt en bezit een kopie van wat ik heb weggestuurd. Het werd niet als nieuws geschreven maar als verhaal, omdat het ongeloofwaardig is. Het kan als onderdeel van mijn getuigenverklaring onder ede gebruikt worden.’

‘Maar u zegt dat het ongeloofwaardig is...’

‘Het maakt niet uit, mijnheer, als ik maar zweer dat het waar is.’

De lijkschouwer zweeg, zijn ogen naar de grond gericht. De mannen langs de